

Ešte mnoho zvykov sa zachovalo pri svadbe. Skoro každý občan si kladie túto tradíciu zachovať, lebo tým aj veselie je zaujímavejšie a pestrejšie.

Často sa stáva, že dievča, ktorému otec našiel ženícha, vidí ho po prvý raz, keď príde na námluvy. Ba stáva sa aj to, že dievča nechce o chlapcovi, ktorého jej rodičia našli, ani počuť, ale rodičia, keď zbadajú, že je šuhaj bohatý, dievča prinútia a musí sa vydať aj proti svojej vôli.

Dievčatá a chlapci už v 16 roku sa vydávajú a ženia, preto aby mal kto pomáhať, robiť v hospodárstve.

Keď príde ženích na námluvy so svojimi známymi, začnú sa omlúvať, že sa prišli pozrieť, či nemajú na predaj jalovku. Lebo inak tiež hovoria: „Prišli sme Vašu dievku pýtať slúžiť, na dlhé roky, za krátke kabaty.“ Rodičia dievky ich pohostia a keď sa im chlapec páči, idú za 2 – 3 dni na pripovedy, čo znamená, že mu dievča dajú.

Potom ženích s mladou nevestou ide do mesta, kde jej kupuje dary. Obyčajne šaty a k tomu 200 K.

V sobotu si ide ženích pre rozmarín, ktorý sa sídu nevestiných družky pliesť. V pondelok je svatba. Kolo 10-tej hod. príde ženích pre nevestu a idú do kostola. Keď sa mladá nevesta oblieka, dievky jej spievajú a ona plače. Potom príde pre ňu prvý družba a hovorí: „Na potopu

sveta vypustil Noe z Korábu holubicu, aby mu priniesla lístok olivový. Tak i ja dovedol tu pannu bratu, ktorú my sprevádzame do chrámu božieho a vona v chráme božím vstúpi do stavu manželského.“

Keď prestane hovoriť, maladá nevesta kláka pred rodičov a odprosuje sa, pričom veľmi plače. Dievčatá jej spievajú akoby na rozlúčku, že už nebude s nimi chodiť.

Pokľakni ty Hančo na svoje kolená, Pýtaj otca, mater čo si previnela. Esče ja vás pýtam pre Boha, pre Krista vypro vadte vy mne z vašeho obysca.

Iná,

Popater ty Eržo na stredný oblaček,

jak za tebou plače otec neboráček a

mac seginica, kdze še nám podzela,

naša robotnica.

Iná,

Vyberajce mamó zo sceny klinčiky,

kdze vešala Marča hodvabne pantliky.

Keď sa vydáva sirota, ktorá nemá matku tej spievajú docela iné piesne a to aké sa vzťahujú na ňu. Na pr.:

Ach poznac to poznac, že dzivče sirota. Iná, Išlo biele dzievča na cintor na žele.

Po rozlúčke idú do kostola, pričom družbovia dostanú ručníky. Sú to úzke šatky, ktoré si družbovia priviažu krížom cez prse. Po ceste do kostola, tiež spievajú. Družbovia majú sebou flašky s pálenkou a keď stretnú známeho, tak mu ponuknú.

Z kostola sa vrátia k nevestiným rodičom, kde sa zas vítajú. Ešte keď ide mladá mlada k

sobášu, dajú jej peniaze do čižiem, aby bola bohatá. Tiež jedna žena kropí vozy vodou zo žachtara.

Po sobáši nevestiný rodičia pohostia tých, ktorí prišli so ženichom a mladomanželov.

Odpoludnia odchádza mladá nevesta so ženichom k jeho rodičom. Dievčatá jej spievajú a nechcú ju pustiť, kým nedostanú od prvého družbu 10 – 15 Kč. Pred odchodom ešte dievky jej dávajú prútené metly do voza, ale to nesmie nik vidieť. Robia to preto aby sa skoro vydaly. Tiež kričia za nevestou, že kde dala kľúče. Ona im odpovie, že buď v „v žiace“, lebo v hnoju. Prvé znamená „všetke za mnou prídte“ t.j., aby sa všetky vydaly. Keď povie to druhé, dievky sa hnevajú, lebo to znamená, aby ostali na pokoji, teda aby sa nevydaly.

Keď prídu k ženíchovým rodičom, mladá nevesta má v ruke celý chlieb a do tretieho razu z neho odkusuje. Medzi tým ju svatka vodí okolo stola a spieva jej:

Načo si tu prišla, načo si tu šedla, nič si nerobela, čo tu budeš jedla.

Potom sa hostia a tančia až pred polnocou jej sobierajú veniec. To robí prvý družba. Mladá nevesta sedí na stolku, ktorý užívajú k dojeniu. Okolo nej tancuje svatka a dve dievčatá a v rukách majú horiace sviečky, za nimi tancuje prvý družba, ktorý ich šibe prúťkom. Tak tančia a družba sa pýta starostu, či sa mu tá robota páči a tak sa pýta až do tretieho razu až im dovolí veniec zobrať. Potom svatka vypletie veniec a družba ho vezme na nôž. Svatka začne s mladou nevestou tančiť a tiež niektoré ženy pritom jej kladú pod nohy stolek na ktorom sedela a mladá doň kope až do tretieho rázu.

Po tomto tanci ju odvedú k susedom a tam ju čepia.

Keď sobral prvý družba veniec na nôž, prinesie ho k starostovi a hovorí príklad z biblie, ako bojoval Dávid s Goliášom. Kto po tomto s mladou tančí, musí platiť cigaňom.

Pri čepčení sú len samé ženy, ktoré jej stále spievajú.

Išli Židzi od Dargova, pýtali še počím volna. Tota búla po grajciaru, tota čarna po doľaru. Pr ečo je ta čarna drahša,

bo je chlapom ta najsladša.

Iná,

Takého ja muža mám,

čo sa ježa bál, už štyri nedele

jak se mnu nespál.

Neboj sa mužičku,

len ty so mnou lež,

polož mi ručičku

na moju pužičku,

šak to neni jež.

Iná,

Takého ja muža mám,

jak ovsená páska,

vtedy ja mu dakus dám,

kedy moja láska.

Iná,

Sedí naša pani bralba

na marmar kameňu,

rozpustila vlasy po svojom,

rameňu.

Jak ich rozpušćela,

horko zaplakala, že už

ich nebudze vecej zapletala.

Po začepčení vpichnú do koláča jedličku, na ktorej je navešané ako na vianočnom stromku, nesú ku (starostovi) stolu kde sedí mladá nevesta. Stromek oberú svatky a starosta. Koláč rozrežú na štyri časti a tie si poberú svatky, starosta a starší družba. Keď koláč krájajú, stále prestávajú, že dál nemôžu krájať a za každým razom mladá nevesta hodí na koláč jeden ručník. Týmto peknými zvykmi sa pomaly svatba končí. Teraz trvá len jeden deň, ale za dávnych čias trvala 4 – 5 dní. Prvý deň družbovský tanec, druhý deň sobáš, tretí deň na pridani a štvrtý deň dozvuky.

Teraz i na pridani idú ten istý deň. Nevesty si (urobia) posedaju na 1 – 2 vozy a spievajuci idu tam, kde odišla mladá nevesta so svojim ženichom.

Na druhý deň nosia dary mladej neveste.

Ako výbavu dostáva mladá nevesta ladu, ktorá je plná šiat, tiež periny. Do perín jej dajú peniaze, ktoré zašijú až do peria. Tento zvyk robia preto, aby mala mladá nevesta nejaký základ. Keď sa vydáva chudobná a nemá plnú ladu, požičajú jej od susedov šaty, aby bolo vidno, že aj ona má plnú ladu. Je zaujímavé, že hoc jaký chudobný otec mladej neveste musí robiť svatbu a pálenka musí tiež byť aj keď si peniaze na všetko požičá.

(v pôvodnom znení)